

Cultuurbeleid 2024-2030

Cultuurcafé 6

27 februari en 1 maart

Welkom

Gemeente Maashorst

Inhoud

1. Ambitie – en kadernota

- Doorlopen proces
- Ambitie
- Kaders

2. Cultuurbeleid 2024-2030

- Doorlopen proces
- Verdeling naar onderwerpen

Uitwerking per onderwerp

- Samenwerkingen in het culturele veld
- Cultuureducatie
- Cultuur dichtbij: broedplaatsen en lokale initiatieven
- Gesubsidieerde professionele culturele instellingen
- Subsidiëring amateurorganisaties culturele veld

3. Vervolg

1. Ambitie – en kadernota

Proces

Om te komen tot de ambitie- en kadernota is er een participatietraject doorlopen:

- Cultuurcafé 1: 4 juli 2022
- Cultuurcafé 2: 13 juli 2022
- Cultuurcafé 3: 7 september 2022
- De ambitie – en kadernota is op 24 november vastgesteld door de raad.

De ambitie

“In 2030 kent de gemeente Maashorst een stevig fundament voor cultuurbeleving en -beoefening. Iedere kern beschikt over divers cultureel aanbod dat aansluit op de behoefte van inwoners. We zorgen ervoor dat culturele organisaties beschikken over gepaste (flexibele) ruimtes, van waaruit zij een actieve rol vervullen in de lokale gemeenschap, samenwerkingen aangaan met onderwijs en ondernemers en mee uiting en vorm geven aan de lokale identiteit. Naast dat we voldoende aanbod dichtbij de inwoners stimuleren, dragen we zorg voor financiële laagdrempeligheid. Alle inwoners, ongeacht hun persoonlijke (financiële) situatie, kunnen actief deelnemen aan cultuur. Door het realiseren van dit fundament zorgen we ervoor dat in 2030 al onze inwoners, jong en oud, actief in aanraking komen met cultuur, door het te bewonderen, actief betrokken te zijn en/of door het zelf te maken. Cultuur neemt op die manier een aantoonbare plaats in binnen onze gemeente en in het leven van onze inwoners.

Door dat stevige fundament is de lokale culturele sector er in 2030 tevens toe in staat om een wezenlijke bijdrage te leveren aan ambities en doelen op andere beleidsterreinen, zoals welzijn, economie en vestigingsklimaat. Het doet dienst als een affiche voor onze gemeente en heeft een erkende positie als één van de bouwstenen om van de gemeente Maashorst de meest aantrekkelijke recreatieve gemeente van Brabant te maken.”

1. Ambitie – en kadernota

Kaders

- Het nieuwe beleid heeft een looptijd van 2024 tot en met 2030. Op deze manier creëren we rust, continuïteit en de mogelijkheid om in meerdere jaren een sterke basis te creëren. Halverwege de looptijd (2027) vindt er een evaluatie plaats en een tussenrapportage. Hiermee kan er tussentijds gestuurd worden op het realiseren van de doelen.
- Het beleid heeft betrekking op: alle kunstdisciplines, cultuureducatie, bibliotheekwerk, musea, culturele accommodaties, culturele initiatieven en -evenementen. Het nieuwe beleid gaat niet over: de lokale omroep/media, cultureel erfgoed (heemkunde), archeologie, monumenten en landschapsarchitectuur.
- Voor de ontwikkeling van het beleid wordt er actief informatie opgehaald bij organisaties in de culturele sector zelf aangevuld met partijen en groepen uit aanverwante sectoren zoals het onderwijs, jongeren en de toeristische sector.
- Het streven is om het nieuwe beleid budgetneutraal te realiseren, gebaseerd op de gezamenlijke middelen voor kunst en cultuur van de voormalige gemeenten Uden en Landerd. Dat is ambitieus en vraagt om een kritische én creatieve blik op de inzet van de beschikbare middelen.

2. Cultuurbeleid 2024-2030

Proces

Om te komen tot nieuw cultuurbeleid is het participatietraject voortgezet met:

- Cultuurcafé 4: 12 december 2022 -> thematafels
- Cultuurcafé 5: 19 december 2022 -> thematafels
- Cultuurcafé 6: 27 februari en 1 maart 2023 -> Presentatie concept beleid

Culturele sessies met specifieke stakeholdersgroepen in het culturele veld

- Culturele amateurverenigingen
- Professionele commerciële culturele verenigingen
- Professionele gesubsidieerde culturele verenigingen
- Muziekverenigingen

Daarnaast zijn er thema's benoemd voor het nieuwe beleid

- Samenwerkingen binnen én buiten het culturele veld
- Cultuureducatie
- Cultuur dichtbij: broedplaatsen en lokale initiatieven
- Gesubsidieerde professionele culturele instellingen
- Subsidiëring amateurorganisaties culturele veld

Algemene gedachtegang voor het cultuurbeleid: we zijn rijk aan veel verenigingen, professionele instellingen en locaties, de komende jaren zorgen we voor borging en versterking door in te zetten op een gezamenlijk stevig en kwalitatief fundament.

Samenwerking binnen én buiten het culturele veld

De komende jaren zetten we in op versterken van de samenwerking tussen organisaties in het lokale veld via:

1. Vorming van werkgroepen

- Erop gericht om met een groep van 'soortgelijken' informatie uit te wisselen, te netwerken en te brainstormen over lopende zaken, ontwikkelingen en culturele initiatieven.

2. Inzet van expertisesessies

- Amateurverenigingen worden verbonden aan professionele gesubsidieerde culturele instellingen aan de hand van specifieke vraagstellingen, bijv. op het gebied van marketing of sponsorwerving. De professionele instellingen bieden gericht ondersteuning.

3. Cultuurcafés

- Gericht op onderlinge informatie-uitwisseling en netwerkvorming op onderwerpen die voor zowel de professionals als amateurs en andere geïnteresseerden interessant zijn. Hierbij kan de combinatie worden gemaakt met de expertisegroepen en eventuele gastsprekers.

4. Cultuurcoach

- Er komt een cultuurcoach om het brede culturele veld te ondersteunen/versterken, onder andere bij netwerkvorming, coaching, stimuleren en coördineren samenwerkingen. Daarbij past deze zich aan bij de behoefte van het veld.
- Er wordt voor de duur van 1 jaar incidenteel geld vrijgemaakt, 85.000 euro, voor de bekostiging van de cultuurcoach waarna deze taken belegd worden als onderdeel van de structurele inzet van Kunst & Co vanaf 2025.

Cultuureducatie

Onder cultuureducatie wordt verstaan: *“het actief leren, kijken, maken en luisteren naar kunst en cultuur in de klas en de vrije tijd om zo persoonlijke talenten te kunnen ontwikkelen.”*

1. Continueren van cultuur-educatieve programma's op scholen

- Structureel investeren in het programma Xpress voor tenminste de periode 2024-2027 om zo alle kunstdisciplines aan bod te laten komen in de klas. Dit in samenhang bezien met al bestaande programma's als C-basis en C-lokaal die ook zorgen voor kennismaking met cultuur én culturele instellingen buiten schooltijd
- In 2024 gebeurt dit nog met een incidentele bijdrage. Voor de inzet van 2025 wordt structurele ruimte gezocht vanuit de reguliere subsidie van Kunst & Co aansluitend op gewijzigde accenten in hun activiteiten en prestatie

2. Versterken verbinding binnen- en buitenschools aanbod

- Versterken samenwerking Xpress en lokale verenigingen, o.a. door daar waar het kan verenigingen lessen te laten verzorgen. In het bijzonder goede afstemming met muziekverenigingen nodig: keuze school voor muziek, dan lokale muziekvereniging als eerste benaderd (ivm directe doorstroom naar verenigingen)
- Elk kwartaal een overleg tussen Kunst & Co en het culturele veld om communicatie en samenwerking op peil te houden
- De culturele verenigingen input laten geven over de kunstkarren die buiten schooltijden op scholen te vinden zijn
- Binnen het onderwijs een duidelijke relatie leggen met buitenschoolse activiteiten en aanbod (informatievoorziening)
- Continueren van laagdrempelig kennismakingsaanbod via Sjors Creatief (coördinatie Kunst & Co)

Cultuur dichtbij: broedplaatsen en lokale initiatieven

We streven er als gemeente naar dat cultuur voor iedereen toegankelijk is en dichtbij op verwachtte én onverwachte plekken en momenten in de eigen woonomgeving ervaren kan worden. Zodat op die manier alle inwoners, ook wanneer zij kwetsbaar zijn of zelf niet snel de stap zetten naar een culturele instelling of activiteit, ermee in aanraking komen.

1. Aandacht voor kinderen in minimagezinnen

- Continueren Xpress: cultuureducatie voor alle kinderen op school
- Uitdragen regelingen minimabeleid, waaronder kindpakket, aan brede veld
- Gesubsidieerde professionele culturele instellingen geven in meerjarenafspraken 2025–2030 aan hoe ze oog hebben voor de doelgroep

2. Kunst in de wijken en op openbare plekken

- Subsidiëren van culturele amateurorganisaties
- Stimuleren van het benutten van verwachtte en onverwachte locaties voor culturele activiteiten, zoals dorpshuizen, winkelstraten en parken
- Aandacht voor onderhoud én programmering kunstwerken openbare ruimte: meer aandacht geven aan het verhaal erachter
- Meedenkende houding bij nieuwe initiatieven, bv. op het gebied van vergunningen

3. Samenwerking welzijnsorganisaties

- Kennis over waarde van cultuur en lokale mogelijkheden bekendmaken onder nulde- en eerstelijnszorgaanbieders en maatschappelijke partners
- Onderzoeken rol van wijk- en dorpshuizen voor stimuleren kunst en cultuur

4. Continuering subsidieregeling cultuurfonds

- Ruimte bieden aan experiment en innovatie
- Gemeente brede inzet met accent op activiteiten op diverse locaties

5. Broedplaatsen

- Broedplaatsen kunnen fysiek van aard zijn, maar ook digitaal vorm krijgen of in samenwerkingsstructuren en netwerken. Belangrijke kenmerken zijn de laagdrempeligheid, dat er bijgedragen wordt aan ontmoeting en dat het cultuuruitingen en samenwerking stimuleert.
- Oog voor laagdrempelig gebruik van bestaande locaties en leegstaande panden in gemeentelijk beheer, huur en openingstijden
- Bij (ruimtelijke) ontwikkelingen in wijken en kernen onderzoeken of dit plek biedt aan nieuwe fysieke broedplaatsen
- Verstevigen van het digitale platform van aanbod en stimuleren netwerken/samenwerking via cultuurcafés en cultuurcoach

Gesubsidieerde professionele culturele instellingen

Breed en gevarieerd aanbod dat voldoet aan ringenmodel VNG. Op punten zelfs toe te rekenen tot de categorie 'ambitieuze gemeenten met uitgebreid cultuurbeleid'. Er hoeven de komende jaren geen nieuwe locaties ontwikkeld te worden.

Algemene prestatieafspraken 6 gesubsidieerde professionele culturele instellingen

- Ruimte vrijmaken om jaarlijks coaching te kunnen bieden aan culturele amateurorganisaties op de voor hen relevante onderwerpen zoals binden en boeien van vrijwilligers, ledenwerving, marketing en fondsenwerving
- Jaarlijks aangeven wat de plannen zijn voor het nieuwe jaar/seizoen en waar de relevantie zit voor de andere organisaties in het lokale veld (vb. qua planning, samenwerking, voorzieningen/faciliteiten beschikbaar stellen etc.)
- Bij activiteiten en de programmering aandacht hebben voor het betrekken van diverse doelgroepen, waarbij in het bijzonder er aandacht is voor minima, jeugd en ouderen
- Proactief activiteiten organiseren buiten de muren van de eigen instelling, zoals in de wijk en bij niet-culturele instellingen zoals verzorgingstehuizen.

Planvorming meerjarenafspraken 2025-2030

- Bij de subsidie voor 2024 krijgen alle professionele gesubsidieerde instellingen de opdracht om een plan op te stellen gericht op hun activiteiten en professionele inzet voor de periode 2025-2030. Dit plan moet erop gericht zijn om de vitaliteit van hun instelling te versterken, met daarin naast bovenstaande prestatieafspraken aandacht voor: diversiteit in publieksbereik en/of onder hun ledenbestand (1), Behoud en werving van vrijwilligers (2) samenwerking met andere (culturele) organisaties (3) en financiële toekomstbestendigheid (4).

Aanvullend willen we de komende jaren per gesubsidieerde culturele instelling specifiek inzetten op:

Gesubsidieerde professionele culturele instellingen

Theater Markant Maashorst

- Continuering theatervoorziening via overeenkomst met exploitant voor opnieuw 10 tot 15 jaar
- Raad én lokale gebruikers worden betrokken bij vorming nieuwe overeenkomst

Museum Krona

- Ingezette ontwikkeling (o.a. professionalisering) voortzetten en als culturele parel nadrukkelijk verbinden aan recreatie/toerisme

Poppodium De Pul

- Continueren huidige subsidie met andere afspraken omtrent MJOP (beter gericht op grotere onderhoudswerkzaamheden)

Bibliotheek

- Continueren huidige inzet bibliotheek zowel als culturele voorziening én als onderdeel van de sociale voorzieningen structuur
- Informatiepunt Digitale Overheid blijven beleggen bij bibliotheek en daarvoor bestemde Rijksmiddelen structureel opnemen in financiering
- Realiseren aanvullend bibliotheekpunt in dorpshuis in Reek

Kunst & Co

- Wijzigen gemeentelijke opdracht: stevigere inzet op rol coach en verbinder voor gehele veld en coördinator cultuureducatie

Theaterspoor

- Continueren huidige subsidie met aandacht voor diversiteit in locaties en brede bekendheid

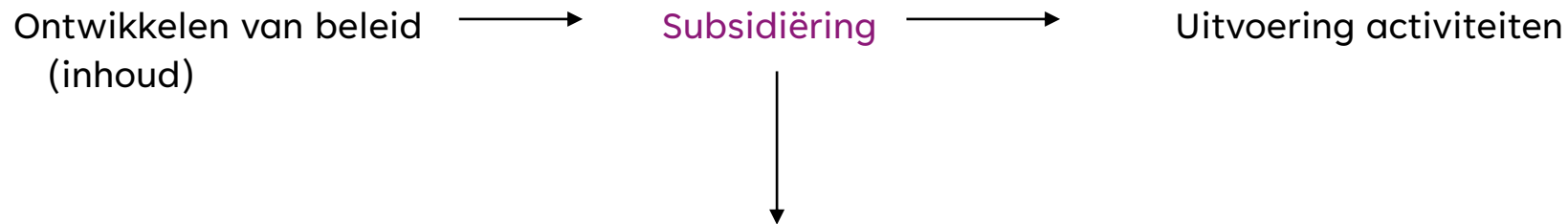
Muzis

- Continueren huidige subsidie met aandacht voor diversiteit in locaties en brede bekendheid

Subsidiëring amateurorganisaties culturele veld

1. Visie op subsidiëring algemeen (alle beleidssectoren)

- Subsidiëring is onderdeel van een proces:

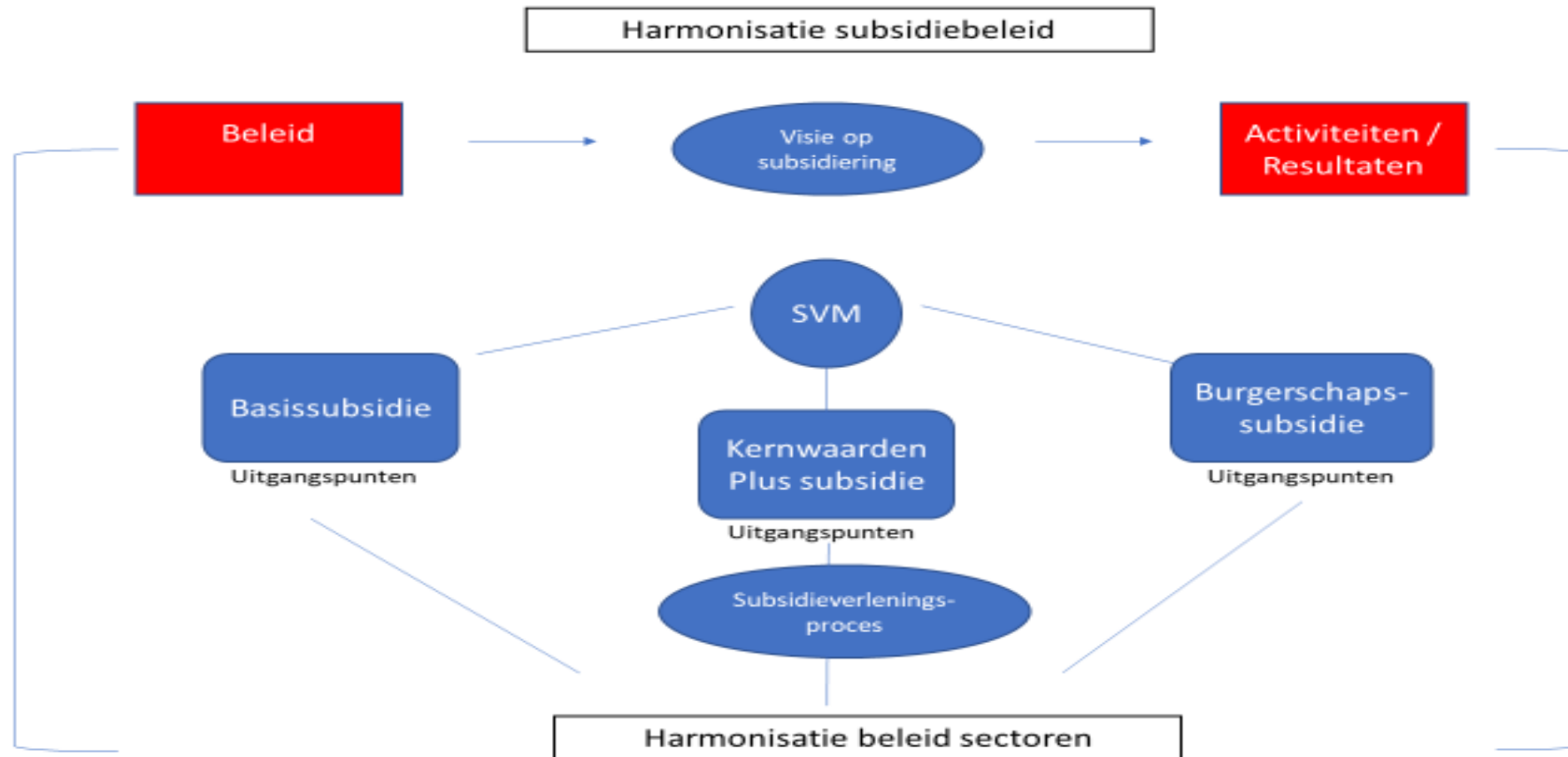

Doelstelling subsidiebeleid vrijwilligersorganisaties gemeente Maashorst:

“Maatschappelijke organisaties en instellingen aanvullend en ondersteunend op de eigen inzet zowel financieel als materieel in staat te stellen om met hun activiteiten een bijdrage te leveren aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen van de gemeente Maashorst”

Subsidiëring amateurorganisaties culturele veld

2. Harmonisatie: Subsidiemodel Vrijwilligersorganisaties Maashorst (SVM) (wet Arhi)

Subsidiëring amateurorganisaties culturele veld

- **Basissubsidie:**
 - Bijdrage in de reguliere organisatie- en activiteitenkosten, om de vereniging / organisatie te kunnen laten functioneren (de corebusiness)
 - 2 varianten:
 - vast bedrag
 - variabel bedrag: per lid, per inwoner, in het activiteitenaanbod, percentage van huisvestingslasten
- **Uitgangspunten voor toekenning basissubsidie:**
 - Bijdrage aan gemeentelijke beleidsdoelstellingen
 - Maatschappelijke meerwaarde: bijdrage aan collectieve behoefte (groep) inwoners
 - Sociale cohesie
 - Participatie: vergroten invloed op leefomgeving, bevorderen zelfredzaamheid
 - Fysieke toegankelijkheid
- Een activiteit dient aan tenminste 2 uitgangspunten te voldoen.

Subsidiëring amateurorganisaties culturele veld

- Kernwaarden^{PLUS} –subsidie (werknaam)
 - voor extra activiteiten, bovenop de reguliere activiteiten (de corebusiness)
 - extra activiteiten dienen bij te dragen aan een/meerdere kernwaarden (Bestuursakkoord):
 - Ondernemend en lef: kansen en mogelijkheden - ruimte voor experimenteren
 - Samen: samenwerking met omgeving, met partners, gezamenlijk doel
 - Open: verwachtingen richting inwoners nakomen
 - Omgevingsbewust: luisteren naar behoeften van inwoners
 - Eigenaarschap: verantwoordelijkheid nemen – proactief en dienstverlenend
- Een activiteit dient aan tenminste 2 uitgangspunten te voldoen.

Subsidiëring amateurorganisaties culturele veld

- **Burgerschapssubsidie:**

- Bedoeld om kleinschalige, “spontane” initiatieven van (groepen) inwoners te ondersteunen, waarmee burgers hun “maatschappelijke verantwoordelijkheid” willen nemen om een bijdrage te leveren aan het verbeteren van de leefbaarheid in hun directe leef- en woonomgeving
- Gericht op versterken van participatie, ondernemerschap, lef en eigenaarschap
- Subsidievorm is voor alle beleidssectoren, niet specifiek cultuur

- **Uitgangspunten Burgerschapssubsidie:**

Voor de uitwerking zal een relatie gelegd worden met de ombouw van het Udenfonds naar het Maashorstfonds

Subsidiëring amateurorganisaties culturele veld

3. Randvoorwaardelijke uitgangspunten voor harmonisatie:

- Vereenvoudiging
- Streven budgettair neutraal
- Structureel subsidie: tenminste 2 jaar actief in Maashorst (Uden/Landerd)
- Overgangsregeling: 2024 t/m 2025
- Apart incidenteel budget voor overgangsregeling

4. Accommodatiesubsidie

- Apart traject voor harmonisatie accommodatiebeleid
- Besluitvorming eind 2023
- Huurtarieven en subsidiëring worden in subsidiemodel ingepast

Subsidiëring amateurorganisaties culturele veld

5. Vereenvoudiging subsidieverleningsproces:

- Subsidies aanvragen en vaststellen: 1x per 4 jaar
- Subsidiebedragen indexeren: jaarlijks
- Verantwoording van subsidies: 1x per 4 jaar
- Minimum subsidiebedrag

Subsidiëring culturele veld – muziekverenigingen

6. Toepassing uitgangspunten subsidiemodel voor muziekverenigingen

Maatwerktoepassing

- Subsidiëring cf. huidige toepassing KNMO-systematiek
- Basisbedrag: bijdrage in de vaste organisatiekosten
- Subsidie voor instrumenten – uniformen – dirigent - opleidingen
- Gekoppeld aan prestatieafspraken

Subsidiëring culturele veld – overige amateurverenigingen

7. Toepassing uitgangspunten subsidiemodel voor overige amateurverenigingen

- Basissubsidie in de vorm van een vast bedrag:
 - kostenpatroon overige amateurverenigingen niet (direct) gerelateerd aan omvang / aantal leden
 - indeling in categorieën
- Geen prestatieafspraken
- Categorieën: 0-15 leden
16-30 leden
31-45 leden
46-60 leden
61 > leden
- Extra subsidie per jeugdlid

Vervolg

- Schriftelijke reactietijd beleidsnota ASD en stakeholders: 1 mei t/m 9 juni
- Verwerken ontvangen feedback tot definitieve beleidsnota: 12 juni t/m 26 juni

Traject besluitvorming cultuurbeleid 2024-2030

- Stukken bespreken poho: 3 en 10 juli (ivm zomervakantie)
- Besluitvorming College: 11 en/of 18 juli (ivm zomervakantie)
- Besluitvorming Raad: 28 september

Gemeente Maashorst

